

1.34 PUNCTUL LUI KENMOTU

„Legile naturii sunt doar gândurile matematice ale lui Dumnezeu” - Euclid⁴⁴

Fie pătratele congruente $M_1K_eN_1P_1$, $M_2N_2P_2K_e$, $P_3M_3N_3K_e$ aflate în interiorul triunghiului ABC , astfel încât $M_1, M_2 \in (BC)$, $P_2, P_3 \in (AC)$, $N_1, N_3 \in (AB)$. Punctul K_e comun pătratelor date se numește **punctul lui Kenmotu** (Figura 1.119).

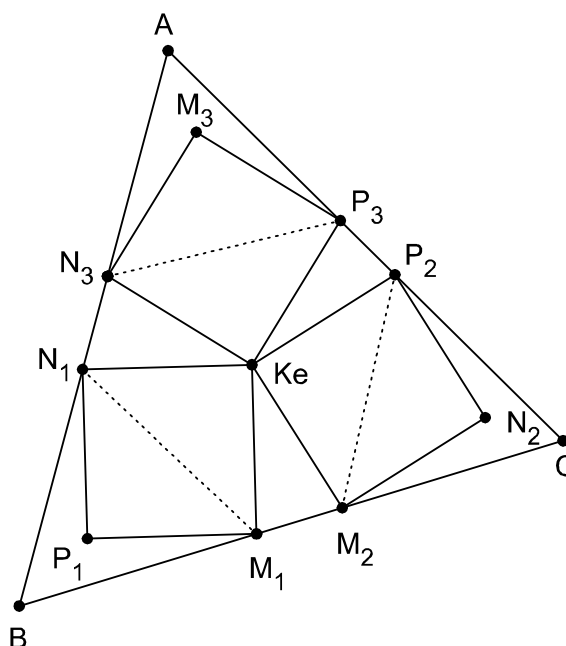

Figura 1.119: Punctul lui Kenmotu

Teorema 512 *Punctele $M_1, M_2, P_2, P_3, N_1, N_3$ sunt conciclice.*

Demonstrație. Deoarece $K_eM_1 \equiv K_eM_2 \equiv K_eP_2 \equiv K_eP_3 \equiv K_eN_3 \equiv K_eN_1 (= l)$, unde cu l am notat lungimea laturii pătratelor congruente, punctele $M_1, M_2, P_2, P_3, N_1, N_3$ se află pe un cerc cu centrul în punctul K_e și rază l . \square

Teorema 513 *Cercul pe care se află punctele $M_1, M_2, P_2, P_3, N_1, N_3$ se numește **cercul lui Kenmotu** și are raza egală cu $\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot l$.*

Teorema 514 *Diagonalele pătratelor Kenmotu determinate de vârfurile acestora ce aparțin laturilor triunghiului ABC sunt antiparalele cu laturile triunghiului ABC .*

⁴⁴Euclid din Alexandria (330 – 275 î.e.n.) – matematician grec, contribuții în geometrie

Demonstrație. Notăm $x = m(\widehat{BM_1P_1}) = m(\widehat{CM_2N_2})$, $y = m(\widehat{AP_3M_3}) = m(\widehat{CP_2N_2})$ și $z = m(\widehat{AN_3M_3}) = m(\widehat{BN_1P_1})$. Din triunghiul BN_1M_1 rezultă

$$m(\widehat{B}) + (45^\circ + x) + (45^\circ + z) = 180^\circ,$$

de unde $x + z = 90^\circ - m(\widehat{B})$. Analog, $z + y = 90^\circ - m(\widehat{A})$ și $y + x = 90^\circ - m(\widehat{C})$. Sumând relațiile precedente rezultă $x + y + z = 45^\circ$ și de aici se obțin egalitățile:

$$m(\widehat{A}) = 45^\circ + x, \quad m(\widehat{B}) = 45^\circ + y, \quad m(\widehat{C}) = 45^\circ + z.$$

Atunci, $m(\widehat{AP_3N_3}) = m(\widehat{B})$ și $m(\widehat{AN_3P_3}) = m(\widehat{C})$, deci dreptele N_3P_3 și BC sunt antiparalele. Analog se arată că N_1M_1 și M_2P_2 sunt antiparalele cu laturile CA , respectiv AB . \square

Teorema 515 *Cercul Kenmotu este un cerc Tucker.*

Demonstrație. Din teorema precedentă și din faptul că $N_1M_1 \equiv M_2P_2 \equiv N_3P_3$ rezultă concluzia. \square

Teorema 516 *Sunt adevărate relațiile: $N_1P_2 \parallel BC$, $N_3M_2 \parallel CA$, $P_3M_1 \parallel AB$.*

Demonstrație. Deoarece $N_1M_1 \equiv M_2P_2$ rezultă că patrulaterul $N_1M_1M_2P_2$ este trapez isoscel, deci $N_1P_2 \parallel BC$. Analog se arată $N_3M_2 \parallel CA$ și $P_3M_1 \parallel AB$. \square

Teorema 517 *Patrulateralele $M_1M_2P_2P_3$, $N_3N_1P_2P_3$ și $M_1M_2N_3N_1$ sunt inscriptibile.*

Demonstrație. Deoarece $N_1P_2 \parallel BC$, rezultă $m(\widehat{N_1P_2P_3}) = m(\widehat{C})$ și cum $m(\widehat{AN_3P_3}) = m(\widehat{C})$, rezultă $m(\widehat{N_1P_2P_3}) = m(\widehat{AN_3P_3})$. Astfel, patrulaterul $N_3N_1P_2P_3$ este inscriptibil. \square

Teorema 518 *Punctul lui Kenmotu aparține dreptei lui Brocard a triunghiului ABC .*

Demonstrație. Deoarece cercul Kenmotu este un cerc Tucker, cum centrul unui cerc Tucker aparține dreptei lui Brocard (vezi „Cercul lui Tucker”), rezultă concluzia. \square

Teorema 519 *Dacă α, β, γ sunt centrele pătratelor Kenmotu, atunci triunghiurile $\alpha\beta\gamma$ și ABC sunt omotetice, centrul de omotetrie fiind centrul lui Lemoine al triunghiului ABC .*

Demonstrație. Deoarece α, β, γ sunt mijloacele antiparalelor N_1M_1 , M_2P_2 , N_3P_3 , triunghiurile $\alpha\beta\gamma$ și ABC sunt omotetice, centrul de omotetrie fiind centrul lui Lemoine al triunghiului ABC (vezi „Cercul lui Taylor”). \square